

YARDIM ETME OLASILIĞI EN DÜŞÜK OLANLAR KİMLERDİR?

- Araştırmacılar davranışlarımızı etkileyen hem görece geçici duygu-durum ve duyguları hem de daha kalıcı kişilik özelliklerini incelemişlerdir.
1. Duygu-durum ve yardım etme
 2. Yardım etme güdüleri: empati ve kötü hissetme
 3. Kişilik özellikleri
 4. Toplumsal cinsiyet ve yardım etme

Duygu-durum ve Yardım Etme

1. İnsanlar iyi bir duygu durumunda olduklarında yardım etmeye daha isteklidirler.
2. Olumlu duygu-durumlar yardım etme arasındaki bağlantı henüz iyi kanıtlanmamış olmakla birlikte, bunun özgül nedenleri hala araştırma konusudur.
 - Olumlu duygu-durumumuzu sürdürmek için yardım edebiliriz.
 - İyi bir duygu-durum içinde olmamız olumlu düşünmemizi sağlıyor olabilir.
3. Olumsuz yan etkiler:
 - Olumlu duygu-durumun etkisi oldukça kısa süreli olabilir.
 - Eğer yardım etme havayı bozacaksa, gerçekte özgeci davranış azalabilir.

Yardım Etme Güdüleri: Empati Ve Kötü Hissetme

1. **Kötü Hissetme:** Başkalarının kaderine kendi duygusal tepkilerimiz anlamına gelir. Sarsılma, dehşet, çaresizlik ve benzerleri.
 - Kötü hissetme genel olarak bizi kendi rahatsızlığımızı azaltmaya güdüler. Bunu da, ihtiyaç duyan birine yardım ederek yapabiliriz.
 - Kötü hissetme ile yardım etme arasında zorunlu bir bağ yoktur. Dahası kendimizi rahatlatmak için yardım etme özgeci bile değildir. Aksine bencil bir davranıştır.
 - Buna karşın, empatik düşünme bizi genellikle bizi ihtiyaç içindeki birine yardım etmeye güdüler.

Yardıma Etme Güdüleri: Empati Ve Kötü Hissetme

2. **Empati:** Başkalarının iyiliğini düşünme ve iyilik halleri için kaygılanma, özellikle kendini başkalarının yerine koyarak onların acılarını paylaşma yani duygudaşlık demektir.
 - Empati, gözlemciler kurbanların gereksinim ve duyguları zeirne odaklandıklarında yaşanır.
 - Araştırmalar, empatinin olumlu toplumsal davranışı arttırdığını ortaya koymaktadır.
 - Ancak halen empati ve yardıma etme davranışı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çalışmaların nasıl yorumlanacağı konusunda tartışma vardır.

Kişilik Özellikleri

- Belirli kişilik özellikleri ve yetenekler insanları özgül durum türlerinde yardıma daha eğilimli kılmaktadır.
- Aşağıda yer alan vak'a çalışmaları kişiliğin yardım etme davranışını karmaşık etkileme yollarını göstermektedir.
- Yardımseverler
- Kan Bağışlayanlar
- Nazi Avrupa'sında Yahudi Kurtarıcıları

Toplumsal Cinsiyet ve Yardım Etme

- Cinsiyetlerden biri diğzerinden daha mı yardımseverdir?
- Erkekler, koruyucu olarak, geleneksel erkek rolüyle tutarlı kahramanca ve mertlik sayılan yardım davranışlarında bulunmaya daha eğilimlidirler. Zor durumdaki yabancılara yardım etme eğilimleri de daha fazladır.
- Kadınlar ise arkadaşlara kişisel bir iyilik yapmaya ve kişisel sorunlara ilişkin tavsiyede bulunmaya erkeklerden daha hazırdırlar.
- Son olarak, araştırmalar kadınların toplumsal destek vermeye erkeklerden daha yatkın olduklarını ortaya koymaktadır.

TANIKLARIN İŐE KARIŐMASI: YABANCILARA YARDIM

- Kitty Genovese olayı!
 - Neden kimse yardım etmedi?

1. Başkalarının varlığı
2. Çevresel koşullar
3. Zaman Baskısı

TANIKLARIN İŐE KARIŐMASI: YABANCILARA YARDIM

1. Başkalarının varlığı:

Tanık sayısı etkisi: (Latene ve Darley, 1970)

Tanık sayısı yardım etme davranışını etkiler mi?

- *Sorumluluk dağılması:* Çok kiŐi olduğunda yardım etmemenin bedeli ve yardım etme yükümlülüğü paylaŐılır.
- *Durumun belirsizliği:* Potansiyel yardım ediciler bazen durumun acil olup olmadığı konusunda belirsizdirler. Diğerleri görmezden gelirse acil bir durum olmadığını varsayabiliriz.